

En ja, er zijn ook wat minpuntjes. De foto's zijn klein, genoeg voor determinatie maar niet van zeer hoge kwaliteit. Dit wordt wel gecompenseerd door een uitgebreide determinatiesleutel. Wat ik ook mis, is dat de schitterende Duitse monografieën die Laurenti Verlag uitgeeft niet geciteerd of gebruikt worden. Behalve het ook in het Engels vertaalde deel over de kamsalamander, die in Europa Northern Crested Newt heet, maar die de Britten halsstarrig Great Crested Newt blijven noemen. Veel van de Duitse onderzoeken zijn zondermeer ook voor de Britten relevant maar de taalbarrière is kennelijk te groot.

Trevor Beebee, net een jaar met pensioen, was actief op alle fronten binnen de British Herpetological Society. Typerend voor hem is dat hij zijn honorarium voor dit boek heeft overgemaakt aan de Britse zusterorganisatie van RAVON: Amphibian and Reptile Conservation. Een man die duidelijk zijn diepe passie deelt en hoopt dat dit boek velen zal aanzetten tot onderzoek, hoe klein of groot ook.

Sergé Bogaerts

Amphibians and reptiles. Naturalists' Handbooks 31. Ecology and identification. Trevor Beebee, 2013. Pelagic Publishing. ISBN 978-1-907807-45-9. Prijs: 24,99 euro.

'Nieuwe' monografie levendbarende hagedis

Burkhard Thiesmeier, uitgever van het Laurenti-Verlag, waarbij zoveel herpetologische literatuur verschijnt, heeft de moed gehad een door hemzelf bewerkte nieuwe versie uit te geven van de in 2001 verschenen monografie van Glandt over de levendbarende hagedis. Dat die monografie al na 12 jaar hierom vroeg komt door een enorme hoeveelheid in die tussentijd gepubliceerde onderzoeksresultaten. Er worden liefst 150 nieuwe publicaties verwerkt, voor een groot deel afkomstig van gedegen en diepgaande onderzoeken, uitgevoerd door een uitgebreide Franse onderzoeksgroep. Meerdere ideeën over de biologie van deze soort vereisten dan ook een nieuwe kijk.

De hoofdingeling volgt in grote lijnen die van Glandt (2001), al is er wel wat geschoven met de paragrafen daarin. Deze nieuwe uitgave kent meerdere verbeteringen ten opzichte van de eerste. Zo worden alle hoofdstukken nu ingeluid met prachtige citaten van eerdere onderzoekers, die de te bespreken items zeer raak typeren en de lezer tot diepere overpeinzingen uitlokken. Ook het aanzienlijk ruimere gebruik van kleurendruk is een echte verbetering. Zo zijn er nu niet minder dan 120 afbeeldingen in kleur, waarbij liefst 103 echt van het dier en/of haar eieren zelf. De enorme variabiliteit in vorm en patroon bij deze soort kon niet beter geïllustreerd worden. Ook de invloed van de sterk verschillende persoonlijkheden binnen deze soort wordt her en der benadrukt, iets wat aandacht verdiende, evenals de duidelijkere nadruk op het belang van vocht in het leefgebied.

Uiteraard zijn er ook



enkele wat mindere punten binnengeslopen. Zo is het gebruik van het woord 'uterus' voor de 'eileiders' bij de levendbarende vorm nogal storend, m.n. omdat dit woord nergens echt gedefinieerd wordt. Ook wordt er op meerdere plaatsen beweerd, dat deze soort het grootste verspreidingsgebied van alle reptielen heeft, terwijl dat slechts geldt voor alle landbewonende reptielen. Zeeschildpadden en dikkopschildpad hebben bijvoorbeeld een aanzienlijk groter areaal. Ook bij het bewerken van de enorme berg nieuw uitgekomen literatuur zijn her en der wat onduidelijkheden of zelfs verkeerde interpretaties binnen geslopen, wat leidt tot soms verwarrende uitleg bij op zich al vrijwel niet te begrijpen figuren. Ook wordt soms de relatieve dichtheid (n/ha) opgevat als absolute populatiegrootte. Kleinere

foutjes zijn vergissingen bij verwijzingen naar figuren (bijv. op p.35 naar afb.2,2 i.p.v. naar afb. 2,3) of de opvatting, dat de mijt *Ophionyssus saurarum* een teek is (p.131). Al met al kan deze uitgave als zeer waardevol gezien worden, omdat zij onze kennis over deze interessante soort opnieuw op een rijtje zet.

Henk Strijbosch

Die Waldeidechse – ein Modellorganismus mit zwei Fortpflanzungswegen. Beiheft 2 der Zeitschrift für Feldherpetologie 2. Burkhard Thiesmeier, 2013. Laurenti-Verlag. ISBN 978-3-933066-52-7. Prijs: 21,50 euro.

